

og tager det som Udgangspunkt? Mener man, at det er den Tilstand, vi havde i 1921, der skal fastholdes, 1921, som var Dyrtidens, Inflationens, Gullaschperiodens Kulminationsaar, og som, hvad der i denne Henseende er det vigtigste, er det Aar, der havde den største Arbejdsløshed, vi nogen Sinde har kendt her i Landet? Er det Meningen, at vi ved at betragte det som Normalen skal søge at fastholde de Tilstande, vi havde i 1921? Det vilde dog forekomme mere rimeligt at tage Aaret 1924, naar man i det hele vilkaarligt vil pille et Aar ud af Rækken; 1924 var jo det Aar, som havde den mindste Arbejdsløshed og de bedste økonomiske Forhold, vort Erhvervsliv har kendt efter Krigstiden. Men hvis man vil give en rigtig Fremstilling af disse Forhold, maa man undlade at pille saadan et vilkaarlig valgt Aar ud og tage den Periode, der er Tale om, Perioden fra 1914 til nu, som Helhed. Tror ærede Medlemmer virkelig, at det nytter noget for en Landmand, en Fisker, en Købmand eller en industridrivende at sige: I 1921 var Priserne saadan og saadan, nu er Pristallet gaaet ned med 33 pCt., altsaa holder vi vore Salgspriser 33 pCt. under Priserne i 1921, for vi kan med gode Argumenter oplyse, at det er det rigtige. Ja, det kan man naturligvis godt gøre, men Resultatet bliver blot dette, at de paagældende Virksomheder hører op af sig selv. I det frie Erhvervsliv, og da navnlig i alle de Erhverv, der ved Eksport skaffer Indtægter udefra, maa man nøjes med de Priser, der kan faas, og som gennemgaaende nu er nede paa det halve eller endda under det halve af, hvad de var i 1921. Det vilde være ganske omsonst, om man prøvede paa ved Argumenter at paavirke den faktiske Tilstand.

Jeg minder om, at Pristallet er et Tal, der sætter en Række Faktorer, en Række Udgiftsposter i Forhold til Tilstanden i 1914, det er det Aar, der er Udgangspunktet, og vil man undersøge Arbejdslønningerne i Forhold til Pristallet, viser det sig, at Arbejdslønningerne siden 1914 har haft en gennemsnitlig Forhøjelse, der er ca. dobbelt saa stor som den Stigning, Pristallet har haft, hvilket altsaa vil sige, at hvis Lønningerne virkelig skulde følge Pristallet rigtig, maatte Stigningen paa det nærmeste halveres. Jeg vil nu straks udtale som en Formodning, jeg naturligvis ikke kan bevise, men som jeg tror er rigtig, at en saadan Nedgang i Arbejdslønningerne her i Landet ganske

sikkert ikke er paakrævet. Jeg vil ikke helt afvise den Paastand, som er fremsat, ogsaa under Debatten her, at den Realløn, som vi havde i 1914, trods de vanskelige Tider, vi har nu, meget godt kan forhøjes. Jeg vil ikke afvise den Paastand, ogsaa jeg har Grund til at tro, at det danske Erhvervsliv i Virkeligheden er saa sundt og stærkt og helt igennem saa velleddet, at den Mulighed foreligger; det er sandsynligvis mere en Regulering efter de ændrede Forhold, det drejer sig om, men derfra og til at sige, at Lønningernes nuværende Højde er ganske uden Betydning for Krisen og for Arbejdsløsheden, er der dog et langt Spring, og jeg ønsker her at understrege, at det i hvert Fald er positivt urigtigt, naar man søger at gøre gældende, at Arbejdslønningerne her i Landet er i Overensstemmelse med Pristallet. Vore Arbejdslønninger er højere end i noget andet Land i Europa; Pristallet er ganske vist ogsaa højt, men dog ikke i samme Grad, som Arbejdslønnen er det, sammenlignet med andre Lande. Det er derfor min Opfattelse, at saa længe Fagforeningerne her i Landet bruger deres Magt til at fastholde Lønninger, som Erfaringen viser at Erhvervslivet ikke kan betale — det er ikke noget, der skal diskuteres, thi Arbejdsløshedens uhyggeligt store Tal viser, at saaledes er Forholdet —, saa længe de med deres faktiske Monopolstilling paa en lang Række af vort Lands mest talstærke Arbejdspladser fastholder disse Lønvilkaar som Adgangsbetingelser for arbejdssøgende, maa de ogsaa kende deres Ansvar. Det nytter ikke, at de holder mange og lange Taler om den Ulykke, Arbejdsløsheden er for vort Folk, derved kan de ikke formindske deres Ansvar.

Naar nu det ærede Medlem Hr. Staining oplyser, at Fagforeningerne budgetterer deres Tilskud til de arbejdsløse i det kommende Aar til et saa mægtigt Beløb som 25 Mill. Kr., forekommer det mig rigtigt nok, at Tiden maatte være inde til, at man alvorligt overvejede, først og fremmest for Arbejderstandens egen Skyld, men ogsaa for hele Samfundets Skyld, om der dog ikke burde tages visse Hensyn til den Kronestigning, som fandt Sted i 1925, altsaa for 2 Aar siden.

Hvis de Herrer virkelig ønsker at gavne Arbejderstanden som Helhed, hvis de har den Medfølelse med de arbejdsløse og deres Ulykke, forekommer det mig, at disse 25 Mill. Kr. — som ikke er frivillige Bidrag fra Arbejderne, men er en særlig Arbejderskat, der opkræves med en Strenghed,